

Sutartinių prievolių laidavimo draudimo taisyklės Nr. 036

Turinys

I. Bendrosios draudimo sąlygos	2
1. Sąvokos ir apibrėžimai	2
2. Draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos iki sutarties sudarymo ir draudimo sutarties sudarymo tvarka	3
3. Draudimo apsaugos pradžia. Draudimo sutarties galiojimas. Draudimo sutarties pakeitimo ir nutraukimo sąlygos	3
4. Draudimo įmoka ir jos mokėjimas	4
5. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos sutarties galiojimo laikotarpiu	4
6. Draudimo išmokos mokėjimo tvarka	5
7. Pareiga saugoti informaciją	6
8. Teisių ir pareigų perdavimas pagal draudimo sutartį	6
9. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka	6
10. Draudimo sutarčiai taikoma teisė	6
11. Informacijos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka	6
12. Asmens duomenų apsauga	6
II. Sutartinių prievolių laidavimo draudimo sąlygos	7
1. Specialios sąvokos	7
2. Draudimo objektas	7
3. Draudžiamieji įvykiai	7
4. Nedraudžiamieji įvykiai	8
5. Draudimo suma	8
6. Draudimo sutarties sudarymo tvarka	8
7. Laidavimo draudimo sutarties galiojimas. Draudimo sutarties nutraukimo sąlygos	9
8. Draudimo įmokos bei užstato mokėjimo sąlygos	9
9. Draudėjo, draudiko ir užsakovo teisės ir pareigos laidavimo draudimo sutarties galiojimo metu	9
10. Papildomo draudimo, dvigubo draudimo sąlygos	10
11. Pranešimų apie įvykį pateikimo tvarka	10
12. Žalos ir draudimo išmokų nustatymo, apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarka	11
13. Draudimo išmokos mažinimo ir nemokėjimo atvejai	11

Sutartinių prievolių laidavimo draudimo taisyklės Nr. 036

PATVIRTINTA:

Valdybos 2016 m. vasario 18 d. nutarimu.

Sąlygos įsigaliojo nuo 2016 m. kovo 1 d.

I dalis. Bendrosios draudimo sąlygos

1. Sąvokos ir apibrėžimai

- 1.1. **Draudėjas** – asmuo, kuris kreipėsi į draudiką, norėdamas sudaryti draudimo sutartį ar kuriam draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su draudiku.
- 1.2. **Draudikas** – ADB „Gjensidige“.
- 1.3. **Draudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.
- 1.4. **Draudimo apsauga** – draudiko įsipareigojimas, įvykus draudžiamajam įvykiui, mokėti draudimo išmoką.
- 1.5. **Draudimo įmoka** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutarties sąlygomis moka draudikui už draudimo apsaugą.
- 1.6. **Draudimo interesas** – nuostolis, kurį gali patirti draudėjas, apdraustasis arba naudos gavėjas įvykus draudžiamajam įvykiui.
- 1.7. **Draudimo išmoka** – pinigų suma, kurią, įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas privalo išmokėti draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką, arba kita draudimo sutartyje nustatyta išmokos mokėjimo forma.
- 1.8. **Draudimo laikotarpis** – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, kuris nebūtinai sutampa su draudimo sutarties terminu. Jei kitaip nenustatyta draudimo sutarties sąlygose, suprantama, kad draudimo apsauga galioja tik draudimo laikotarpiu.
- 1.9. **Draudimo sutarties terminas** – draudimo liudijime nustatytas draudimo sutarties galiojimo laikotarpis, šalims tinkamai ir laiku vykdant sutartinius įsipareigojimus.
- 1.10. **Fiksuoto termino draudimo sutartis** – draudimo sutartis, kuri galioja tik draudimo sutartyje nustatytu laikotarpiu. Jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra fiksuoto termino.
- 1.11. **Tęstinė draudimo sutartis** – draudimo sutartis, kuri, draudėjui ir draudikui sutarus, galioja draudimo sutartyje nustatytais terminais ir yra automatiškai pratęsiama tolesniam terminui, bet ne ilgesniam kaip vieneri metai, jei nei viena iš draudimo sutarties šalių ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki draudimo termino pabaigos neinformuoja kitos šalies apie draudimo sutarties nepratęsimą. Draudimo sutartis laikoma tęstine, jei tai yra nurodyta draudimo liudijime.
- 1.12. **Draudimo liudijimas (polisas)** – draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.
- 1.13. **Draudimo rizika** – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.
- 1.14. **Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta arba draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuojama pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka, išskyrus draudimo sutartyje nustatytus atvejus.
- 1.15. **Draudimo sutartis** – draudimo rūšies taisyklių pagrindu sudaroma rašytinė sutartis tarp draudiko ir draudėjo. Draudėjas draudimo sutartimi įsipareigoja mokėti sutartyje numatytą draudimo įmoką. Draudikas draudimo sutartimi įsipareigoja sumokėti draudimo išmoką, jeigu įvyksta draudžiamasis įvykis. Draudimo sutartį sudaro:
 - draudimo liudijimas (polisas) ir jo priedai;
 - draudimo taisyklės ir (arba) kitos draudimo sutarties sąlygos, dėl kurių draudėjas ir draudikas susitaria raštu (individualios draudimo sutarties sąlygos);
 - prašymas sudaryti draudimo sutartį, jei toks buvo teiktas;
- 1.16. **Draudimo taisyklės** – draudiko parengtos standartinės draudimo sutarties sąlygos, kurias sudaro:
 - bendrosios sąlygos;
 - draudimo rūšies sąlygos;
 - draudimo rūšies papildomos sąlygos. Draudimo sutarčiai taikomos tik tos papildomos draudimo rūšies sąlygos, kurios nurodomos draudimo liudijime.Esant prieštaravimui tarp bendrųjų sąlygų ir draudimo rūšies sąlygų, vadovaujamosi draudimo rūšies sąlygomis. Esant prieštaravimui tarp draudimo rūšies papildomų sąlygų ir bendrųjų ar draudimo rūšies sąlygų, vadovaujamosi draudimo rūšies papildomomis sąlygomis.
- 1.17. **Draudimo vertė** – draudžiamo turto ar turtinės rizikos vertė.
- 1.18. **Išskaita** – fiksuota pinigų suma ar procentais išreikštas ar kitaip draudimo sutartyje nustatytas dydis, kuriuo draudžiamąjo įvykio atveju mažinama mokėtina draudimo išmoka (šio dydžio suma Draudėjas pats dalyvauja nuostolių atlyginime).
- 1.19. **Besąlyginė išskaita** – suma, kuria kiekvieno draudžiamąjo įvykio atveju draudikas mažina mokėtiną draudimo išmoką. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad išskaita yra besąlyginė.
- 1.20. **Sąlyginė išskaita** – nuostolio dalis, išreikšta pinigų suma, kurią draudėjas apmoka, jei patirtas nuostolis neviršija išskaitos dydžio. Jei nuostolis viršija sąlyginės išskaitos dydį, draudimo išmoka bus mokama neišskaičiuojant išskaitos.
- 1.21. **Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba draudėjo, o draudimo sutartyje nurodytais atvejais ir apdraustojo, paskirtas asmuo arba kitas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.
- 1.22. **Neatšaukiamas naudos gavėjas** – naudos gavėjas, kuris negali būti vienašališkai, be paties naudos gavėjo sutikimo, draudėjo (ar draudimo sutartyje numatytais atvejais – apdraustojo) atšauktas ar pakeistas.
- 1.23. **Nedraudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje ir/ar įstatymuose nurodytas įvykis, kuriam įvykus draudikas nemoka draudimo išmokos.

2. Draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos iki sutarties sudarymo ir draudimo sutarties sudarymo tvarka

- 2.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas privalo:
 - 2.1.1. Jei draudikas ar jo atstovas to pareikalauja, pateikti raštu prašymą sudaryti draudimo sutartį ir/ar kitus dokumentus, suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos vertinant draudimo riziką bei galimų nuostolių dydį. Esminės aplinkybės, apie kurias draudėjas privalo informuoti draudiką ar jo atstovą, yra:
 - a) informacija, nurodoma prašyme sudaryti draudimo sutartį (jei prašymas pildomas);
 - b) informacija, kurios draudikas pareikalavo raštu;
 - c) informacija apie kitas draudimo sutartis, pagal kurias objektas bus apdraustas nuo tų pačių rizikų kartu su sutartimi, kurią ketinama sudaryti.
 - 2.1.2. Draudimo rūšies sąlygose gali būti nustatomos kitos aplinkybės, be anksčiau minėtų, galinčios turėti esminės įtakos vertinant riziką
 - 2.2. Draudėjas ir apdraustasis yra atsakingi už draudikui ar jo atstovui pateikiamos informacijos išsamumą ir tikslumą.
 - 2.3. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu draudėjas ir apdraustasis privalo nedelsiant ištaisyti ir raštu pateikti draudikui bet kokią pateiktą klaidingą ar neišsamią informaciją, sudarant draudimo sutartį.
 - 2.4. Jeigu po to kai buvo sudaryta draudimo sutartis nustatoma, kad draudėjas ar apdraustasis suteikė draudikui ar jo atstovui žinomai melagingą informaciją apie esmines aplinkybes, draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurios buvo nusišlėptos, išnyko iki draudžiamąjo įvykio ar neturėjo įtakos draudžiamajam įvykiui.
 - 2.5. Jeigu draudėjas ar apdraustasis dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie esmines aplinkybes, draudikas privalo ne vėliau kaip per du mėnesius, paaiškęjus aplinkybėms, pasiūlyti draudėjui pakeisti draudimo sutartį. Jei draudėjas atsisako tai padaryti arba neatsako į Draudiko pasiūlymą per vieną mėnesį, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.
 - 2.6. Jeigu draudėjas dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie minėtas esmines aplinkybes, įvykus draudžiamajam įvykiui draudikas privalo išmokėti draudimo išmokos, kuri būtų išmokama draudėjui įvykdžius savo pareigą, dalį, proporcingą sutartos draudimo įmokos ir draudimo įmokos, kuri būtų nustatyta, žinant nepateiktą informaciją, santykiui.
 - 2.7. Jeigu draudikas, žinodamas aplinkybes, apie kurias draudėjas neinformavo dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties, draudikas per du mėnesius nuo paaiškėjusio fakto, kad draudėjas nepateikė nustatytos informacijos dėl neatsargumo, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį. Įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką tik įrodęs, kad nė vienas draudikas, žinodamas aplinkybes, kurių draudėjas nenurodė dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties.
 - 2.8. Draudiko teisė įvertinti draudimo riziką ir atsisakyti sudaryti draudimo sutartį.
 - 2.8.1. Prieš sudarant draudimo sutartį draudikas turi teisę, bet ne privalo, apžiūrėti/įvertinti draudžiamą riziką, o jeigu reikia, savo lėšomis paskirti ekspertus draudimo rizikai įvertinti. Draudiko atlikti vertinimai, bet kokia jų rašytinė ataskaita, raštu ar žodžiu išreikšta nuomonė laikoma tik draudimo rizikos vertinimu ir negali būti draudėjo naudojama kaip įrodymas, kad draudimo objektas yra saugus, nekelia pavojaus aplinkai, atitinka įstatymus ir kitus teisės norminius aktus, inžinerinius, pramoninius standartus ar kitus reikalavimus.
 - 2.8.2. Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodymas priežasties.
 - 2.9. Draudimo sutartis gali būti sudaroma pagal draudimo rūšies taisykles, kurios laikomos standartinėmis draudimo sąlygomis, arba pagal iš anksto draudiko ir draudėjo sutartas rašytines individualias draudimo sutarties sąlygas.
 - 2.10. Draudikas privalo sudaryti sąlygas viešai susipažinti su draudimo rūšies taisyklėmis ir, prieš sudarydamas draudimo sutartį, įteikti jų kopijas draudėjui.
 - 2.11. Draudimo rūšies taisyklėse, gali būti nustatomos ir kitos draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos iki sutarties sudarymo bei sutarties sudarymo tvarka.

3. Draudimo apsaugos pradžia. Draudimo sutarties galiojimas. Draudimo sutarties pakeitimo ir nutraukimo sąlygos

- 3.1. Draudimo sutartis sudaroma šalių sutartam ir draudimo liudijime nurodytam terminui. Draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo liudijime nurodytos dienos 00:00 val. (Lietuvos laiku), jei liudijime nėra nurodytas kitas laikas, bet ne anksčiau, nei sumokama sutarta visa draudimo įmoka ar jos pirmą dalis, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta draudimo įmokos ar jos pirmosios dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpis:
 - a) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) nesumokama iki draudimo sutarties galiojimo pradžios, nurodytos draudimo sutartyje, draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga taikoma nuo draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios;
 - b) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) nesumokama iki draudimo sutarties galiojimo pradžios, nurodytos draudimo sutartyje, ir po to pradėsiama sumokėti mažiau nei 30 kalendorinių dienų, draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga taikoma nuo kitos dienos 00:00 val. po to kai buvo sumokėta įmoka. Draudimo sutarties terminas šiuo atveju nepratęsiamas;
 - c) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) nesumokama iki draudimo sutarties galiojimo laikotarpio pradžios, nurodytos draudimo sutartyje, ir po to pradėsiama sumokėti 30 kalendorinių dienų ar daugiau, draudimo sutartis neįsigalioja, draudimo apsauga netaikoma, o pradelstai sumokėta draudimo įmoka grąžinama Draudėjui;
 - d) sumokėjus tik dalį sutartyje nurodytos draudimo įmokos (mokant dalimis – dalį pirmosios įmokos dalies) draudimo sutartis neįsigalioja ir draudikas nesuteikia draudimo apsaugos, jei draudimo sutartyje aiškiai raštu nenurodyta kitaip.
- 3.2. Kai sutartyje numatyta draudimo įmokos (mokant dalimis – pirmosios jos dalies) atidėjimas, draudimo sutarties įsigaliojimas nesiejamas su įmokos sumokėjimu ir draudimo sutartis įsigalioja bei draudimo apsauga taikoma nuo draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios. Draudėjui nesumokėjus atidėtos draudimo įmokos (mokant dalimis – pirmosios jos dalies) sutartyje numatytu laiku, taikomos eilinės draudimo įmokos nesumokėjimo pasekmės, numatytos šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 4.4–4.6 punktuose.
- 3.3. Draudimo sutartis gali būti fiksuoto termino arba tęstinė. Jei draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra fiksuoto termino.
- 3.4. Draudimo apsauga taikoma visiems draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems įsigaliojus draudimo sutarčiai. Jeigu draudimo sutartyje numatyta taikyti draudimą ir draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems iki įsigaliojant draudimo sutarčiai, tokia sąlyga galioja, jei draudimo sutarties šalys apie draudžiamąjį įvykį, kuris įvyko iki įsigaliojant draudimo sutarčiai, nežinojo ir negalėjo žinoti.
- 3.5. Draudimo sutarties pabaiga ir nutraukimas.
 - 3.5.1. Draudimo sutarties terminas pasibaigia draudimo liudijime nurodytos dienos 24:00 val. (Lietuvos laiku), jei draudimo liudijime nėra nurodytas kitas laikas.
 - 3.5.2. Draudimo sutartis pasibaigia prieš galiojimo terminą:
 - a) jei draudikas sumoka visas išmokas, nustatytas draudimo sutartyje. Šiuo atveju sutartis pasibaigia nuo įvykio, kurio pagrindu draudikas išmoka visą išmoką, datos;

- b) jei draudėjas (juridinis asmuo) yra likviduojamas, nėra jo teisių bei pareigų perėmėjo;
- c) jei pasikeičia apdraustojo turto savininkas, išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties šalys ir naujasis turto savininkas raštu sutaria kitaip arba kai naujuoju savininku tampa pats draudėjas (pvz.: draudėjas išperka turtą lizingo ar kitu būdu);
- d) jei yra kiti įstatymų ar draudimo sutarties nustatyti sutarčių ar pareigų galiojimo pabaigos pagrindai.
- 3.5.3. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą galiojimo terminą, jeigu po sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu.
- 3.5.4. Draudimo sutartis gali būti nutraukta kitais teisės aktų nuostatų ar draudimo sutarties sąlygų numatytais atvejais ir nustatyta tvarka.
- 3.6. Atsiskaitymo tvarka nutraukus draudimo sutartį.
- 3.6.1. Jei draudimo sutartis yra nutraukiama ar pasibaigia iki sutartos datos, draudikas visada turi teisę į įmokos dalį už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.
- 3.6.2. Likusi draudimo įmokos dalis nėra grąžinama, jeigu draudimo sutartis yra nutraukiama pagal šią Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.5.2. a) ir 5.2.2 punktus.
- 3.6.3. Jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudėjo iniciatyva arba pagal šią Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.5.2 b) – d), 5.1.2 ar 8.3 punktus, draudikas iš draudėjui grąžintinos įmokos dalies išskaičiuoja:
 - a) sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (20% įmokos už nepanaudotą draudimo terminą, kuris būtų ne ilgesnis nei vieneri metai, bet ne mažiau nei 14 EUR ir ne daugiau nei paskaičiuota nepanaudota draudimo įmoka). Jei draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidų išskaičiuoti neįmanoma, šias išlaidas privalo padengti draudėjas;
 - b) draudimo išmokas, mokėtas ir numatomas išmokėti pagal draudimo sutartį.
- 3.6.4. Jeigu draudėjas nebuvo sumokėjęs visų iki draudimo sutarties nutraukimo datos sutartų draudimo įmokų, tai nutraukiant sutartį, privalo sumokėti draudimo įmokos dalį už iki draudimo sutarties nutraukimo suteiktą draudimo apsaugą.
- 3.6.5. Grąžintina draudimo įmoka ar jos dalis pervedami į draudėjo nurodytą atsiskaitomąją sąskaitą ne vėliau kaip per 14 darbo dienų nuo draudėjo rašytinio prašymo gavimo dienos, bet ne anksčiau kaip po draudimo sutarties nutraukimo dienos.
- 3.7. Draudimo sutartis gali būti pakeista tik draudiko ir draudėjo raštišku susitarimu.

4. Draudimo įmoka ir jos mokėjimas

- 4.1. Draudimo įmokos dydį apskaičiuoja draudikas, atsižvelgdamas į draudėjo pateiktą informaciją, draudimo objektą, draudimo sumą, draudimo riziką, kitas draudimo sutartyje nustatytas sąlygas ir kitą svarbią informaciją.
- 4.2. Draudimo įmoka laikoma sumokėta, užskaičius pavedimą draudiko banko sąskaitoje arba gavus draudimo įmoką grynais pinigais.
- 4.3. Jei draudimo įmoka ar jos dalis yra nesumokama sutartu laiku, draudikas turi teisę skaičiuoti 0,02 % dydžio delspinigius nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.
- 4.4. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku (išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu), draudikas apie tai privalo pranešti draudėjui raštu, nurodymas, kad per 30 dienų nuo pranešimo išsiuntimo draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo apsauga pagal draudimo sutartį pasibaigs.
- 4.5. Tuo atveju, kai draudimo įmoka dalinai buvo sumokėta ir po sutarties nutraukimo dėl įmokos nesumokėjimo lieka klientui grąžintina suma, iš grąžintinos įmokos dalies atskaičiuojamos sumos, numatytos šią Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.6.3 punkte.
- 4.6. Jei draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu, pranešimas apie nesumokėtą įmoką nėra siunčiamas.

5. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos sutarties galiojimo laikotarpiu

- 5.1. Draudėjui numatytos žemiau išvardytos teisės:
 - 5.1.1. Draudžiamąjį įvykio atvejų, draudėjas gali reikalauti kad Draudikas įstatymuose ir/ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėtų draudimo išmoką.
 - 5.1.2. Draudėjas gali nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudikui ne vėliau kaip prieš 15 dienų. Prašymas nutraukti draudimo sutartį turi būti pasirašytas draudėjo ar jo įgalioto asmens. Pranešimo pateikimo tvarka aprašoma šią Bendrųjų draudimo sąlygų 11 skirsnyje (Informacijos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka).
 - 5.1.3. Draudėjas ir/arba jo įgaliotas atstovas įstatymuose numatyta tvarka gali gauti informaciją apie draudžiamąjį įvykio tyrimą.
 - 5.1.4. Draudėjas gali susipažinti su draudiko tvarkomais savo asmens duomenimis ir reikalauti ištaisyti neišsamius, neteisingus, netikslus asmens duomenis ar pareikšti teisiškai pagrįstą nesutikimą, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys.
 - 5.1.5. Draudėjas gali reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką, jei draudimo rizika sumažėja. Jei draudikas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmokos, draudėjas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.
- 5.2. Draudikui numatytos žemiau išvardytos teisės:
 - 5.2.1. Padidėjus draudimo rizikai ar kitaip iš esmės pasikeitus draudimo sutarties aplinkybėms, draudikas gali reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir/ar perskaičiuoti draudimo įmoką. Jeigu draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo pasikeitus esminėms sutarties aplinkybėms. Jeigu draudėjas apie draudimo rizikos padidėjimą ar iš esmės pasikeitusias aplinkybes nepraneša, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos įmokos. Tačiau draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą.
- Draudimo rizikos padidėjimo atvejai nustatomi draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose, draudimo sutartyje.
- 5.2.2. Draudikas gali nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudėjui prieš 7 kalendorines dienas, jeigu:
 - a) draudėjas ar apdraustasis nesilaikė saugumo reikalavimų ir nepašalino draudiko iki sudarant sutartį ar draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu nurodytų trūkumų, o tai yra laikoma esminių draudimo sutarties pažeidimų;
 - b) draudėjas ar apdraustasis tyčia padarė žalą;
 - c) draudėjas ar apdraustasis, įvykus draudžiamajam įvykiui, apgaulingai pateikė draudikui neteisingą ar neišsamią informaciją, kuri yra svarbi nustatant draudimo išmokos dydį, neteisėtais būdais siekė gauti draudimo išmoką.
- 5.2.3. Draudiko teisės, kai draudėjas nesumoka draudimo įmokos, yra apibrėžtos šią Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 4.4–4.6 punktuose.
- 5.3. Draudėjui tenka žemiau išvardytos pareigos:
 - 5.3.1. Mokėti draudimo įmokas draudimo sutartyje nurodytais terminais.
 - 5.3.2. Vykdyti draudiko nurodymus siekiant mažinti riziką ir laikytis saugumo priemonių, nustatytų draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje.

- 5.3.3. Nedelsiant pranešti draudikui apie padidėjusią riziką ar kitokį atvejį, kai iš esmės keičiasi draudimo sutartyje nustatytos aplinkybės. Rizikos padidėjimas ir kiti atvejai, dėl kurių iš esmės keičiasi draudimo sutartyje numatytos aplinkybės, apibrėžiami draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje.
- 5.3.4. Draudžiamąjį įvykių atveju ar susiklosčius aplinkybėms, dėl kurių kyla realus pavojus įvykti draudžiamajam įvykiui, draudėjas privalo vykdyti pareigas, nustatytas rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje.
- 5.3.5. Jei išmokėjus draudimo išmoką ar jos dalį paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti išmokėta mažesnė, draudikui raštu pareikalavus per 30 kalendorinių dienų grąžinti draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus.
- 5.4. Draudikui tenka žemiau išvardytos pareigos:
- 5.4.1. Mokėti draudimo išmokas taisyklėse ir įstatymuose nustatyta tvarka.
- 5.4.2. Jei draudimo išmoka draudėjui, apdraustajam, naudos gavėjui ar trečiajam asmeniui nėra išmokėta per 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį, draudikas privalo raštu išsamiai informuoti draudėją (naudos gavėją) apie draudžiamąjį įvykio tyrimą.
- 5.4.3. Jei nustatyta, kad įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią draudimo sutarties šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
- 5.4.4. Pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir perskaičiuoti draudimo įmoką, jei sutarties galiojimo laikotarpiu iš esmės pasikeitus aplinkybėms sumažėja draudimo rizika.
- 5.4.5. Draudikas privalo grąžinti draudėjui sumokėtą draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, jeigu draudimo sutartis nutraukiama dėl to, kad jai įsigaliojus išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu (draudimo objektas žuvo dėl priežasčių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu ir kt.).
- 5.5. Draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose, draudimo sutartyje gali būti apibrėžiamos ir kitos draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos.

6. Draudimo išmokos mokėjimo tvarka

- 6.1. Draudimo išmokos yra mokamos už draudžiamuosius įvykius numatytus draudimo rūšies sąlygose sutartos draudimo sutarties apsaugos ribose.
- 6.2. Draudimo išmokos apmokestinamos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
- 6.3. Draudėjas, apdraustasis ir/ar tretysis asmuo privalo pateikti draudikui visus reikiamus dokumentus ir informaciją dėl draudžiamąjį įvykio priežasčių ir pasekmių, reikalingus nustatyti draudimo išmokos dydžiui. Tai apima dokumentus ir informaciją, kurie patvirtina draudžiamąjį įvykio buvimą, žalos apimtį ir pan.
- 6.4. Draudimo išmokos mokėjimo terminai:
- 6.4.1. draudikas neturi teisės mokėti ar atsakyti mokėti draudimo išmoką, neįsitikinęs draudžiamąjį įvykio buvimu ir nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos;
- 6.4.2. draudimo išmoka yra išmokama ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai draudikas gauna visą reikiamą dokumentais pagrįstą informaciją, svarbią ir būtiną nustatyti draudžiamąjį įvykio faktui, aplinkybėms, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui;
- 6.4.3. jei draudėjui dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, reiškiamas civilinis ieškinys ar keliama baudžiamoji byla, ar pradėtas teismo procesas, ar atliekamas ikiteisminis ar kitas privalomas valstybės institucijos tyrimas, draudikas turi teisę atidėti išmokos mokėjimą iki ikiteisminio tyrimo ar kitos privalomai tyrimą atliekančios institucijos tyrimo pabaigos ir/ar iki teismo sprendimo įsiteisėjimo arba bylos sustabdymo ar nutraukimo dienos;
- 6.4.4. jei draudimo išmoka draudėjui, apdraustajam, naudos gavėjui ar trečiajam asmeniui nėra išmokėta per 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį, draudikas privalo raštu išsamiai informuoti draudėją (naudos gavėją) apie draudžiamąjį įvykio tyrimo eigą;
- 6.4.5. jei nustatyta, kad įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
- 6.5. Draudimo išmoka yra mokama į draudėjo (naudos gavėjo) arba į jo raštu nurodyto asmens banko sąskaitą. Jei apdraustasis yra nepilnamečis, draudimo išmoka mokama:
- 6.5.1. tik į jo asmeninę banko sąskaitą;
- 6.5.2. esant nepilnamečiui iki 14 m. amžiaus, vienam iš nepilnamečio tėvų, jei yra raštiškas kito sutikimas;
- 6.5.3. esant nepilnamečio 14 m. ar vyresnio raštiškam sutikimui, vienam iš tėvų.
- 6.6. Draudikas, mokėdamas draudimo išmoką draudėjams, turintiems teisę įstatymų nustatyta tvarka susigrąžinti mokesčius dėl draudimo objekto atstatymo iki buvusios būklės, mažina draudimo išmoką atitinkama galimų susigrąžinti mokesčių suma. Šiuo atveju, skaičiuojant išmokos dydį, pirmiausia atimama mokesčių suma, o po to išskaita.
- 6.7. Atleidimas nuo draudimo išmokos mokėjimo:
- 6.7.1. draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl draudėjo, apdraustojo ar naudos gavėjo tyčios;
- 6.7.2. draudimo išmoka nėra mokama, jei reikalavimas ją mokėti remiasi apgaule, t.y. draudėjas, su juo susiję asmenys, apdraustasis ar naudos gavėjas bandė suklaidinti draudiką klastodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis, neteisėtai padidina nuostolio sumą.
- 6.8. Draudikas turi teisę sumažinti draudimo išmoką, jei draudėjas ir/ar apdraustasis, ir/ar naudos gavėjas:
- 6.8.1. tinkamai neinformuoja draudiko pateikia neteisingą ar nepilną informaciją apie draudžiamąjį įvykį;
- 6.8.2. nesiima priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžio sumažinimui;
- 6.8.3. nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar protingų draudiko reikalavimų, susietų su draudimo rizikos sumažinimu;
- 6.8.4. nesuteikia draudikui galimybės tinkamai įvertinti nuostolių dydį ir priežastis;
- 6.8.5. nesiima priemonių, kurios įgalintų išsiaiškinti žalos atlyginimą iš ją padariusio asmens ar veikia tokiu būdu, kad sukelia sunkumų draudikui įgyvendinti jo reikalavimo teisę (subrogaciją).
- 6.9. Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, kurios atleidžia jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar leidžia ją sumažinti.
- 6.10. Jei draudikas nusprendžia atsakyti mokėti draudimo išmoką ar jos dalį, jis privalo įvertinti draudėjo kaltę, pažeidimo svarbumą, ryšį tarp pažeidimo ir pasekmių, dėl pažeidimo atsiradusį žalos dydį.
- 6.11. Jei išmokėjus draudimo išmoką paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje numatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, draudiko rašytiniu reikalavimu per 30 kalendorinių dienų draudėjas privalo grąžinti draudikui visą draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus atvejus, numatytus įstatymais.
- 6.12. Draudimo įmokos įskaitymas:
- 6.12.1. į draudimo išmoką įskaitoma nesumokėta draudimo įmoka, kurios mokėjimo terminas suėjęs, ir kitos laiku nesumokėtos sumos;
- 6.12.2. jei išmokėjus draudimo išmoką draudimo sutartis pasibaigia, į draudimo išmoką įskaitomos visos pagal tą draudimo sutartį nesumokėtos draudimo įmokos.
- 6.13. Draudikas neatlygina žalų ir nesuteikia draudiminės apsaugos, jei tokių žalų atlyginimui arba draudiminės apsaugos suteikimui taikomos Jungtinių Tautų prekybinės, ekonominės ar kitos sankcijos, draudimai, apribojimai bei kiti Draudikui taikomi įstatymai, nurodymai ir reglamentai.

7. Pareiga saugoti informaciją

- 7.1. Draudikas neturi teisės atskleisti informacijos, gautos jam vykdant draudimo veiklą, apie draudėją, apdraustąjį ar naudos gavėją, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis.
- 7.2. Informacija apie draudėją, apdraustąjį ar naudos gavėją, kurią draudikas gavo vykdydamas draudimo veiklą, gali būti atskleista:
 - 7.2.1. teismams, teisėsaugos ir kitoms institucijoms įstatymų nustatytais atvejais;
 - 7.2.2. teismui, nagrinėjančiam draudėjo (pareiškėjo) ir draudiko ginčus;
 - 7.2.3. perdraudikams, draudiko akcininkų grupės įmonėms;
 - 7.2.4. draudiko samdomiems ekspertams, atstovams, konsultantams;
 - 7.2.5. arbitražiniam teismui, nagrinėjančiam draudėjo ir draudiko ginčą, draudėjo įgaliotajam atstovui ar tarpininkui;
 - 7.2.6. esant draudėjo sutikimui arba jo prašymui.

8. Teisių ir pareigų perleidimas pagal draudimo sutartį

- 8.1. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas, kylančias iš draudimo sutarties, kitiems draudikams įstatymų numatyta tvarka.
- 8.2. Apie ketinimą perleisti teises ir pareigas draudikas privalo paskelbti mažiausiai dviuose dienraščiuose, platinamuose visoje Lietuvos Respublikoje ir kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje draudimo įmonė vykdo veiklą. Skelbime apie ketinimą perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį turi būti nurodytas ne trumpesnis kaip 2 mėnesių terminas per kurį draudėjas turi teisę raštu pareikšti draudimo įmonei savo prieštaravimą dėl ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį.
- 8.3. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudikui per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Grąžinamos įmokos apskaičiavimo tvarka aprašyta šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.6. skyriuje.
- 8.4. Draudėjas neturi teisės perduoti savo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį be rašytinio draudiko pritarimo.

9. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka

Ginčai, kylantys iš draudimo sutarties, sprendžiami derybų būdu. Jei šalys nepasiekia susitarimo, ginčas sprendžiamas teisme pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

10. Draudimo sutarčiai taikoma teisė

Draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė, jeigu draudimo sutartyje nesutaria kitaip.

11. Informacijos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka

- 11.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininkai nėra įgalioti šiuos pranešimus priimti.
- 11.2. Pranešimai kitai sutarties šaliai siunčiami raštu faksimiliniu ryšiu, paštu arba naudojantis kurjerio paslaugomis. Pranešimas, išsiųstas elektroniniu laišku elektroninio pašto adresu, nurodytu draudimo liudijime, arba laišku adresu, nurodytu draudimo liudijime, arba perduotas fakso numeriu, nurodytu draudimo liudijime, arba įteiktas kitai sutarties šaliai adresu, nurodytu draudimo liudijime, naudojantis kurjerio paslaugomis, laikomas įteiktas tinkamai pagal šias Taisykles, išskyrus šiose Taisyklėse numatytus atvejus. Draudimo sutarties šalys privalo informuoti viena kitą apie pasikeitusį adresą ar kitus kontaktinius duomenis.
- 11.3. Laikoma, kad pranešimo tinkamo įteikimo diena yra:
 - 11.3.1. kita darbo diena po pranešimo išsiuntimo dienos - kai siunčiama elektroniniu paštu, faksimiliniu ryšiu;
 - 11.3.2. kai siunčiama paštu:
 - a) pranešimas laikomas įteiktas tinkamai praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo - kai siunčiama paštu paprastu laišku;
 - b) pranešimo gavimo diena (pranešimo gavimo diena nustatoma pagal oficialų pašto spaudą, uždėtą pašto įstaigos, turinčios tam teisę) - kai siunčiama paštu registruotu laišku.
 - c) diena, kurią draudėjui yra įteikiamas pranešimas - kai siunčiama per kurjerį.

12. Asmens duomenų apsauga

- 12.1. Duomenų subjektas yra:
 - 12.1.1. draudėjas – fizinis asmuo;
 - 12.1.2. su draudėju – fiziniu asmeniu – susijęs asmuo (draudėjo atstovas, šeimos narys ir pan.).
- 12.2. Draudikas tvarko duomenų subjekto asmens duomenis, gautus iš draudėjo, ketinančio naudotis ar besinaudojančio draudiko paslaugomis, taip pat gautus iš kitų Bendrosiose draudimo sąlygose nurodytų šaltinių. Duomenų subjektui nesutikus pateikti draudikui reikalingų asmens duomenų, draudimo paslaugos negali būti suteikiamos.
- 12.3. Draudėjas privalo užtikrinti, kad savo nurodytus susijusius asmenis, kurių asmens duomenis pateikė draudikui, supažindins su šiomis asmens duomenų apsaugos sąlygomis iki paslaugų sutarties pasirašymo datos, o su draudėju susiję asmenys sutiks su šiomis sąlygomis.
- 12.4. Duomenų subjektas yra informuotas, kad:
 - 12.4.1. draudikas turi teisę tvarkyti duomenų subjekto asmens duomenis, nurodytus draudimo sutartyje ir/ar su draudimo sutarties sudarymu susijusiose draudiko gautuose dokumentuose draudimo sutarties vykdymo tikslais;
 - 12.4.2. duomenų subjektas turi teisę susipažinti su savo tvarkomais asmens duomenimis;
 - 12.4.3. duomenų subjektas turi teisę reikalauti ištaisyti neteisingus, neišsamius, netikslius savo asmens duomenis;
 - 12.4.4. duomenų subjekto duomenys gali būti teikiami:
 - a) teisėsaugos institucijoms, bankams, valstybės registrams, sveikatos priežiūros įstaigoms, draudimo bendrovėms ir kitiems tretiesiems asmenims pagal poreikį, reikalingą draudikui ar draudiko įgaliotiems tretiesiems asmenims sudarius draudimo sutartį, vertinant įvykčius įvykius ir/ar nustatant draudimo išmokų dydžius per sutarties galiojimo laikotarpį;
 - b) asmenims, kurių veikla susijusi su skolų išieškojimu ar skolininkų duomenų bazės kūrimu, administravimu ar naudojimu, kad šie prireikus galėtų organizuoti skolų administravimą ir išieškojimą iš draudėjo;
 - c) pateikimas pastariesiems yra susijęs su draudiko pranešimų draudėjui spausdinimu ir/ar siuntimu, archyavimu ir/ar dokumentų saugojimo paslaugas draudikui teikiantiems asmenims.

Sutartinių prievolių laidavimo draudimo taisyklės Nr. 036

PATVIRTINTA:

Valdybos 2016 m. rugsėjo mėn. 21 d. nutarimu.
Sąlygos įsigaliojo nuo 2016 m. spalio mėn. 4 d.

II dalis. Sutartinių prievolių laidavimo draudimo sąlygos

1. Specialios sąvokos

- 1.1. **Laidavimo draudimo raštas** – Draudiko raštiškas įsipareigojimas, skirtas Užsakovui ir išduotas Draudimo taisyklių ir laidavimo draudimo sutarties pagrindu. Laidavimo draudimo rašte Draudikas įsipareigoja atlyginti Užsakovo patirtus tiesioginius nuostolius (jei laidavimo draudimo sutartyje nenumatyta kitaip) laidavimo draudimo rašte nurodytos sumos ribose, jei Draudėjas neįvykdys visos arba dalies savo prievolių, už kurias Draudikas laidavo laidavimo draudimo sutartimi. Draudikas įsipareigoja tik Užsakovui, todėl laidavimo draudimo raštas yra neperleistinas ir neįkeistinas. Pagal šias Taisykles gali būti išduodami pirmojo pareikalavimo laidavimo draudimo raštai ir nepirmojo pareikalavimo (įprastiniai) draudimo laidavimo raštai. Pirmojo pareikalavimo laidavimo draudimo raštu laikomas tik toks laidavimo draudimo raštas, kuriame nurodyta, jog tai yra pirmojo pareikalavimo laidavimo draudimo raštas.
- 1.2. **Prašymas** – anketa sudaryti draudimo sutartį (toliau – Prašymas) – Draudėjo pildomas nustatytos formos ir turinio dokumentas, suteikiantis Draudikui informaciją, reikalingą draudimo rizikai įvertinti ir laidavimo draudimo sutarčiai sudaryti.
- 1.3. **Viešasis pirkimas** – perkančiosios organizacijos atliekamas ir Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu reglamentuojamas prekių, paslaugų ar darbų pirkimas, kurio tikslas – sudaryti viešojo pirkimo – pardavimo sutartį.
- 1.4. **Pirkimo dokumentai** – Užsakovo Draudėjui raštu pateikiami dokumentai ir elektroninėmis priemonėmis pateikti duomenys, apibūdinantys perkamą objektą bei pirkimo sąlygas: skelbimas, kvietimas, konkurso ar kitų pirkimo būdų bei sąlygų dokumentai, šių dokumentų paaiškinimai (patikslinimai) bei papildymai arba valstybės institucijų nurodymai.
- 1.5. **Sutartis** – tarp Draudėjo ir Užsakovo sudarytas pirkimo-pardavimo, rangos, paslaugų teikimo ar kitas rašytinis susitarimas, kuriame yra įvardintos Draudėjo prievolės Užsakovui, už kurias, išskyrus draudimo sutartyje/taisyklėse numatytas išimtis, Draudikas laiduoja laidavimo draudimo sutartimi.
- 1.6. **Pasiūlymas** – Draudėjo raštu konkursui pateiktų dokumentų visuma, siekiant tiekti prekes, teikti paslaugas ar atlikti darbus pagal Konkurso rengėjo (Užsakovo) nustatytas pirkimo sąlygas.
- 1.7. **Žala** – Užsakovo patirtos išlaidos (t.y. tiesioginiai nuostoliai taip, kaip juos apibrėžia Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas) dėl Draudimo sutartyje nurodytų draudžiamųjų įvykių.
- 1.8. **Pasekmė žala** – žala, kylanti kaip Draudėjo įsipareigojimų nevykdymo arba netinkamo įvykdymo pagal sutartį netiesioginė pasekmė, t.y. dėl netinkamai atliktų darbų/neatliktų darbų atsiradusi paskesnė/pasekinė žala (pvz., patalpų apliejimas, supelijimas ir pan.).
- 1.9. **Atgręžtinio reikalavimo teisė** (Draudiko regresinio reikalavimo teisė) – Draudiko, atlyginusio Draudėjo padarytą žalą, teisė reikalauti iš Draudėjo grąžinti išmokėtas sumas.
- 1.10. **Užstatas** – tai laidavimo draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią į Draudiko sąskaitą laidavimo draudimo sutarties šalių susitarimu sumoka Draudėjas ir kuri užtikrina Draudėjo prievolių Draudikui pagal laidavimo draudimo sutartį įvykdymą.
- 1.11. **Kontralaiduotojas** – asmuo, neatlygintinai laiduojantis Draudikui už tinkamą Draudėjo prievolės grąžinti Draudiko Užsakovui sumokėtą draudimo išmoką, jeigu ši draudimo išmoka Laidavimo draudimo sutarties pagrindu bus išmokėta Užsakovui, įvykdymą.
- 1.12. **Užsakovas** – Draudimo sutartyje įvardintas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką dėl Draudėjo priimtų prievolių ar jų dalies nevykdymo pagal Užsakovo vykdomo Viešojo pirkimo dokumentų sąlygas ar raštiškai sudarytą Sutartį.
- 1.13. **Su Draudėju susiję asmenys** – Draudėjo darbuotojai, Draudėjo partneriai, veikiantys jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties pagrindu, taip pat asmenys, kuriems Draudėjas pavedė ar kitaip teisėtai patikėjo saugoti draudimo objektą, rūpintis juo, taip pat asmenys, kuriuos pasitelkė Draudėjas tarp Draudėjo ir Užsakovo sudarytai sutarčiai įvykdyti (subrangovai ir pan.), kiti įstatymų nustatyta tvarka įgalioti atstovai.
- 1.14. **Trečiasis asmuo** – asmuo, nesusijęs draudimo sutartiniais santykiais su Draudiku ir Draudėju pagal šių Draudimo taisyklių pagrindu sudarytą laidavimo draudimo sutartį. Trečiuoju asmeniu nelaikomas asmuo, susijęs su draudiku ar draudėju darbo ar civiliniais sutartiniais santykiais.

2. Draudimo objektas

- 2.1. Draudimo objektas – turiniai interesai, susiję su Draudėjo prievolių, už kurias Draudikas laidavo laidavimo draudimo sutartimi, neįvykdymu ar netinkamu vykdymu, t.y.
 - pagal pasiūlymo laidavimo draudimo sutartį - Draudėjo prievolė įvykdyti priimtus įsipareigojimus pagal Užsakovo vykdomo Viešojo pirkimo dokumentų sąlygas;
 - pagal atlikimo, išankstinio apmokėjimo, garantinio laikotarpio laidavimo draudimo sutartį – Draudėjo prievolė įvykdyti savo priimtus įsipareigojimus Užsakovui pagal pasirašytą Sutartį su Užsakovu;
- 2.2. Draudimo objektu pagal šias Taisykles negali būti:
 - 2.2.1. turiniai interesai dėl prievolių neįvykdymo arba netinkamo jų vykdymo pagal bet kokios rūšies faktoringo, lizingo, kredito ar paskolos sutartis;
 - 2.2.2. turiniai interesai dėl netesybų (baudų, delspinigių), nustatytų Draudėjo ir Užsakovo sudarytoje sutartyje ar įstatymuose, išskyrus atvejus, kai laidavimo draudimo sutartyje numatyta kitaip;
 - 2.2.3. turiniai interesai, susiję su Draudėjo prievolėmis, už kurių įvykdymą Draudikas nelaidavo Užsakovui išduotame laidavimo draudimo rašte.
 - 2.2.4. turiniai interesai, susiję su pasekmine žala, atsiradusia dėl Draudėjo įsipareigojimų nevykdymo arba netinkamo įvykdymo;
 - 2.2.5. turiniai interesai, susiję su bet kokiomis išlaidomis (nuostoliais), kurių neapima žala, kaip ji apibrėžta šiose Taisyklėse.

3. Draudžiamieji įvykiai

- 3.1. Jeigu laidavimo draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, draudžiamasis įvykis pagal **pasiūlymo laidavimo draudimo sutartį** yra tada, kai yra nustatoma ir įrodoma Draudėjo sutartinė civilinė atsakomybė dėl Draudėjo priimtų įsipareigojimų neįvykdymo pagal Užsakovo vykdomo ir/ arba Draudėjo laimėto Viešojo pirkimo sąlygas:

- 3.1.1. jeigu Draudėjas atsiima savo pasiūlymą jo galiojimo laikotarpiu, nurodytu Pirkimo dokumentų sąlygose ir/arba pasiūlyme;
- 3.1.2. jeigu Draudėjui pasiūloma sudaryti Sutartį pagal laimėtą Viešąjį pirkimą ir/arba pasiūlymą ir Draudėjas raštu atsisako ją sudaryti arba jos nepasirašo Užsakovo nurodytu terminu;
- 3.1.3. jeigu Draudėjui pasiūloma sudaryti Sutartį pagal laimėtą Viešąjį pirkimą ir/arba pasiūlymą ir Draudėjas nepateikia sutarties įvykdymo užtikrinimo, jeigu tai buvo numatyta Pirkimo dokumentuose;
- 3.1.4. jeigu Draudėjas, Užsakovui priėmus jo pasiūlymą, pasiūlymo galiojimo laikotarpiu nesutinka su pasiūlymo kainos korektūra, kaip tai numatyta Pirkimo dokumentų sąlygose.
- 3.2. Jeigu laidavimo draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, draudžiamasis įvykis **pagal atlikimo laidavimo draudimo sutartį** yra tada, kai yra nustatoma ir įrodoma Draudėjo sutartinė civilinė atsakomybė dėl Draudėjo priimtų įsipareigojimų neįvykdymo pagal su Užsakovu pasirašytos sutarties sąlygas:
- 3.2.1. Draudėjo atlikti darbai, suteiktos paslaugos, pateiktos prekės netenkina Sutartyje nustatytų reikalavimų ir Draudėjas atsisako ištaisyti defektus;
- 3.2.2. Draudėjas dėl savo kaltės praleidžia Sutartyje nustatytus prievolių įvykdymo terminus;
- 3.2.3. Draudėjas neteisėtai atsisako tęsti Sutarties prievolių vykdymą.
- 3.3. Jeigu laidavimo draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, draudžiamasis įvykis pagal **išankstinio apmokėjimo laidavimo draudimo sutartį** yra tada, kai yra nustatoma ir įrodoma Draudėjo sutartinė civilinė atsakomybė dėl Draudėjo Užsakovui negrąžinto avansinio mokėjimo (kuris buvo gautas pagal Sutartį, sudarytą su Užsakovu), kai jis buvo panaudotas ne pagal Sutartyje numatytą paskirtį.
- 3.4. Jeigu laidavimo draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, draudžiamasis įvykis pagal **garantinio laikotarpio laidavimo draudimo sutartį** yra tada, kai yra nustatoma ir įrodoma Draudėjo sutartinė civilinė atsakomybė dėl Draudėjo neįvykdytų įsipareigojimų Užsakovui per laidavimo draudimo sutartyje nurodytą garantinį terminą, už kurių įvykdymą pagal pasirašytą Sutartį yra atsakingas Draudėjas.
- 3.5. Be 3.1.–3.4. punktuose nurodytų sąlygų, taip pat būtina sąlyga įvykiui pripažinti draudžiamuoju yra Užsakovo reikalavimo mokėti draudimo išmoką pateikimas Draudikui atitinkamos laidavimo draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu.

4. Nedraudžiamieji įvykiai

Nedraudžiamaisiais įvykiais yra laikomi:

- 4.1. atvejai, kai Draudėjui civilinė atsakomybė netaikoma arba jis yra atleidžiamas nuo civilinės atsakomybės Užsakovui Lietuvos Respublikos įstatymų (CK 6.253 str.) nustatyta tvarka;
- 4.2. atvejai, kai Draudėjui nekyla ir/arba nenustatoma ir neįrodoma Draudėjo civilinė atsakomybė dėl Draudėjo priimtų pagal Užsakovo paskelbto ir/arba Draudėjo laimėto Viešojo pirkimo ar sudarytos su Užsakovu Sutarties sąlygas įsipareigojimų, už kuriuos Draudikas laidavo laidavimo draudimo sutartimi, neįvykdymo;
- 4.3. visi atvejai, už kuriuos Draudikas neatsako prieš Užsakovą, o taip pat kiti Draudiko su Draudėju aptarti ir laidavimo draudimo sutartyje numatyti nedraudžiamieji įvykiai;
- 4.4. reikalavimai sumokėti Draudėjo su Užsakovu sudarytoje Sutartyje ar įstatymuose nustatytas netesybas (baudas, delspinigius), palūkanas dėl Draudėjo prievolių (-ės) neįvykdymo ar netinkamo įvykdymo, jei laidavimo draudimo sutartyje nenumatyta kitaip;
- 4.5. visi šių Taisyklių II dalies „Sutartinių prievolių laidavimo draudimo sąlygos“ 3 skyriuje išvardinti draudžiamieji įvykiai, jeigu juos nusikalstamais veiksmais ar tyčia sąlygojo ar sukėlė Draudėjas ir/arba su Draudėju susiję asmenys;
- 4.6. bet kokie atvejai, kurie neatitinka atitinkamo draudžiamąjo įvykio apibrėžimo ir/arba šių Taisyklių II dalies „Sutartinių prievolių laidavimo draudimo sąlygos“ 3.5. punkte numatytų (-os) sąlygų (-os);
- 4.7. Draudėjo civilinės atsakomybės atsiradimas, susijęs su Viešojo pirkimo ar sudarytos su Užsakovu sutarties, už kurį (kurią) Draudikas laidavo draudimo sutartimi, sąlygų papildymais ar pakeitimais, atliktais jau po draudimo sutarties sudarymo;
- 4.8. bet kokie atvejai, susiję su pasekmine žala, atsiradusia dėl Draudėjo įsipareigojimų nevykdymo arba netinkamo įvykdymo;
- 4.9. įvykiai, kai Draudėjas neįvykdo ar netinkamai vykdo įsipareigojimus, priimtus pagal Užsakovo paskelbto Viešojo pirkimo sąlygas arba su Užsakovu sudarytą sutartį dėl:
- karo (paskelbto, nepaskelbto), pilietinio karo ar pilietinių (masinių) neramumų, nepaprastosios ar karo padėties įvedimo, ginkluoto užpuolimo, revoliucijos, sabotazo, terorizmo;
 - branduolinės reakcijos, radioaktyvaus apšvitinimo ar radioaktyvaus užteršimo;
 - turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valstybės valdžios institucijų nurodymu;
- 4.10. šių Taisyklių II dalies „Sutartinių prievolių laidavimo draudimo sąlygos“ 4.9 punkte išvardinti įvykiai, kurie apima ir įvykius, įvykusius už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų.

5. Draudimo suma

- 5.1. Draudimo suma yra nustatoma Draudiko ir Draudėjo tarpusavio susitarimu, atsižvelgiant į Užsakovo keliamus reikalavimus.
- 5.2. Draudimo suma nurodoma draudimo liudijime ir laidavimo draudimo rašte.
- 5.3. Draudimo suma laidavimo draudimo sutartyje gali būti nurodyta užsienio valiuta, tačiau visi atsiskaitymai atliekami eurai pagal Lietuvos banko oficialų kursą draudimo išmokos mokėjimo dieną, jeigu nenurodyta kitaip.

6. Draudimo sutarties sudarymo tvarka

- 6.1. Laidavimo draudimo sutartis laikoma sudaryta Draudėjui sumokėjus draudimo įmoką ir užstatą (jei jį pagal laidavimo draudimo sutartį draudėjas privalo sumokėti). Laidavimo draudimo sutarties sudarymas yra patvirtinamas Draudiko išduodamu draudimo liudijimu (polisu).
- 6.2. Draudėjas privalo pateikti Draudiko pareikalautus dokumentus draudimo rizikai įvertinti, draudimo sutarčiai sudaryti.
- 6.3. Sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas išrašo draudimo liudijimą, kuris įteikiamas Draudėjui, ir laidavimo draudimo raštą, kuris atiduodamas Užsakovui.
- 6.4. Laidavimo draudimo raštas yra neatskiriama Draudimo sutarties sudėtinė dalis.
- 6.5. Laidavimo draudimo sutartis gali būti pakeista Draudikui ir Draudėjui raštiškai susitarus. Jeigu laidavimo draudimo sutarties pakeitimas pakeičia Draudiko įsipareigojimų turinį ir/ar jų pobūdį Užsakovui arba yra keičiamas Užsakovui išduotas laidavimo draudimo raštas, laidavimo draudimo sutarties tarp Draudiko ir Draudėjo pakeitimai gali būti atlikti tik Draudėjui pateikus Draudikui raštišką Užsakovo sutikimą.

- 6.6. Jei Draudėjas kreipėsi į Draudiką su prašymu išduoti laidavimo draudimo liudijimo (jo priedų ir/ar susitarimų) nuorašus, Draudikas privalo išduoti Draudėjui reikalaujamų dokumentų nuorašus už Draudiko nustatytą mokestį.
- 6.7. Laidavimo draudimo rašto dublikatas neišduodamas.
- 6.8. Jeigu draudimo sąlygos, nurodytos Draudimo taisyklėse, skiriasi nuo laidavimo draudimo sutartyje (draudimo polise ir jo prieduose, laidavimo draudimo rašte) nurodytų sąlygų, vadovaujamasi laidavimo draudimo sutartyje nurodytomis sąlygomis.

7. Laidavimo draudimo sutarties galiojimas. Draudimo sutarties nutraukimo sąlygos.

- 7.1. Draudimo sutarties galiojimo pradžia ir pabaiga nurodoma kalendorine data draudimo liudijime ir laidavimo draudimo rašte.
- 7.2. Jeigu draudimo liudijime ir/ar laidavimo draudimo rašte nenumatyta kitaip, laidavimo draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga prasideda nuo draudimo liudijime nurodytos draudimo laikotarpio pradžios, su sąlyga, kad yra sumokėta visa draudimo įmoka ir/ar užstatas (jei ji pagal laidavimo draudimo sutartį Draudėjas privalo sumokėti). Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos, kurios sumokėjimas siejamas su laidavimo draudimo sutarties įsigaliojimu draudimo sutartyje nurodytu terminu, draudimo sutartis neįsigalioja nuo laidavimo draudimo sutartyje nurodytos įsigaliojimo dienos.
- 7.3. Kai Draudėjas pavėluotai sumoka draudimo įmoką ir/ar užstatą (jei ji pagal laidavimo draudimo sutartį Draudėjas privalo sumokėti), laidavimo draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo įmokos ir užstato (jei ji pagal laidavimo draudimo sutartį Draudėjas privalo sumokėti) sumokėjimo momento ir draudimo apsauga yra taikoma tik po draudimo sutarties įsigaliojimo įvykusiems draudžiamiesiems įvykiams. Taisyklių Bendrųjų sąlygų 4.2 punktą apibrėžia, kokių atveju Draudimo įmoka laikoma sumokėta.
- 7.4. Laidavimo draudimo sutartis laikoma pasibaigusia šių Taisyklių Bendrosiose sąlygose nustatytais atvejais bei:
- 7.4.1. pasibaigus laidavimo draudimo liudijimo ir laidavimo draudimo rašto galiojimo terminui;
- 7.4.2. suėjus laidavimo draudimo sutarties terminui, jeigu laidavimo draudimo sutartimi buvo užtikrinta būsima prievolė, ir ji iki šio termino pabaigos neatsirado;
- 7.4.3. Draudėjui įvykdžius visas prievoles, už kurias Draudikas laidavo laidavimo draudimo sutartimi, ir Užsakovui grąžinus laidavimo rašto originalą arba raštu patvirtinus, kad visos Draudėjo prievolės, už kurias Draudiko buvo laiduota, yra įvykdytos;
- 7.4.4. laidavimo draudimo sutarties šalims susitarus ir Užsakovui grąžinus laidavimo rašto originalą arba raštu patvirtinus, kad visos Draudėjo prievolės, už kurias Draudiko buvo laiduota, yra įvykdytos;
- 7.5. Be Taisyklių II dalies 7.4 punkte nurodytų atvejų, pasiūlymo laidavimo draudimo sutartis yra laikoma pasibaigusia, kai pasibaigia viešųjų pirkimų procedūra Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme numatytais pagrindais.
- 7.6. Laidavimo draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš terminą pagal Taisyklių Bendrųjų sąlygų 3.5.3, 3.5.4 ir 5.1.2 punktus tik tuomet, jei su tuo sutinka Užsakovas ir raštu informuoja Draudiką, kad neturi ir neturės pretenzijų Draudikui pagal jo išduotą laidavimo draudimo raštą arba grąžina laidavimo draudimo raštą Draudikui. Draudikui pareikalavus, Draudėjas kartu su grąžintu laidavimo rašto originalu turės pateikti Užsakovo raštišką patvirtinimą dėl teisių atsisakymo pagal išduotą laidavimo draudimo raštą.
- 7.7. Jeigu laidavimo draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, draudimo įmoka Draudėjui negrąžinama, jei laidavimo draudimo sutartis pasibaigia anksčiau joje numatyto termino Taisyklių II dalies 7.4 ir 7.5 punktuose numatytais pagrindais.
- 7.8. Jeigu laidavimo draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, laidavimo draudimo sutarties nutraukimas atliekamas pagal šių Taisyklių Bendrosiose sąlygose atsiskaitymo tvarką bei:
- 7.8.1. Jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo iniciatyva arba pagal šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.5.2 b) – d), 5.1.2 ar 8.3 punktus, Draudikas iš Draudėjui grąžintinos įmokos dalies išskaičiuoja sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30% įmokos už nepanaudotą draudimo terminą, bet ne mažiau nei 14 EUR ir ne daugiau nei paskaičiuota nepanaudota draudimo įmoka).

8. Draudimo įmokos bei užstatų mokėjimo sąlygos

- 8.1. Jeigu laidavimo draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, draudimo įmoka už visą sutartyje nustatytą laikotarpį turi būti sumokėta pilnai iki sutartyje nustatyto termino.
- 8.2. Draudiko ir Draudėjo susitarimu laidavimo draudimo sutartyje gali būti nustatytas užstatas, kurį tokiais pačiais terminais kaip ir draudimo įmoką Draudėjas privalo sumokėti į Draudiko sąskaitą tik bankiniu pavedimu. Užstatas pervedamas Finansinio užtikrinimo sutarties pagrindu. Finansinio užtikrinimo sutartimi šalys susitaria dėl galimo Draudiko regresinio reikalavimo į Draudėją įgyvendinimo. Regresiniu reikalavimu pagal šią Sutartį laikomas Draudiko reikalavimas Draudėjui grąžinti draudimo išmoką, jei tokia būtų išmokėta trečiajam asmeniui dėl draudžiamąjį įvykio pagal laidavimo draudimo sutartį.
- 8.3. Draudikas įsipareigoja grąžinti užstatą Draudėjui per 10 kalendorinių dienų nuo Draudėjo prašymo grąžinti užstatą gavimo dienos, jei yra įvykdytos išvardintos sąlygos:
- Laidavimo draudimo sutartis yra nutraukta prieš terminą; arba
 - jei laidavimo draudimo sutarties galiojimo laikotarpis yra pasibaigęs ir Užsakovas raštiškai informuoja Draudiką, kad visos Draudėjo prievolės, už kurias buvo laiduota, yra įvykdytos; arba
 - Užsakovas grąžina originalų laidavimo draudimo raštą Draudikui ir Draudikas nėra gavęs reikalavimo mokėti draudimo išmoką pagal šį laidavimo draudimo raštą; Draudikui pareikalavus Draudėjas privalo pateikti Užsakovo raštišką patvirtinimą dėl teisių atsisakymo pagal laidavimo draudimo raštą; arba
 - Laidavimo draudimo sutarties galiojimo laikotarpis yra pasibaigęs ir Užsakovas per tris mėnesius nuo tos dienos, kurią suėjo laidavimo terminas, nepareiškia Draudikui reikalavimo/ieškinio mokėti ir yra gautas Draudėjo raštiškas patvirtinimas, kad visos Draudėjo prievolės, už kurias buvo laiduota, yra įvykdytos ir nėra aplinkybių žalai pareikšti. Draudėjas privalo pateikti pagrindžiančius dokumentus dėl įvykdytų prievolių, už kurias buvo laiduota laidavimo draudimo sutartimi.
- 8.4. Užsakovui pateikus Draudikui reikalavimą mokėti pagal laidavimo draudimo raštą ir Draudikui pripažinus įvykį nedraudžiamuoju, užstatas / užstatą dalis gali būti grąžinta Draudėjui gavus Užsakovo raštišką patvirtinimą dėl teisių atsisakymo pagal laidavimo draudimo raštą. Tuo atveju, jei Užsakovas raštiško patvirtinimo dėl teisių atsisakymo pagal laidavimo draudimo raštą nepateikia, užstatas gali būti grąžintas suėjus ieškinio senaties terminui, taikomam iš draudimo teisinių santykių atsirandantiems reikalavimams.
- 8.5. Jeigu pagal Užsakovo reikalavimą jam buvo mokamos draudimo išmokos arba yra gautas Užsakovo reikalavimas mokėti draudimo išmoką, Draudikas turi teisę užstatą ar jo dalies, kurie atitiktų mokėtinas draudimo išmokas, negrąžinti Draudėjui. Jeigu Užsakovo pateikto reikalavimo suma yra mažesnė už užstatą, tai Draudėjui turi būti sugrąžintas skirtumas tarp užstato ir reikalaujamos sumos, įvertinus patirtus Draudiko nuostolius.

- 8.6. Jei užstatas nesumokamas arba pavėluotai sumokamas, galioja Taisyklių II dalies 7.2 ir 7.3 punkte nurodytos įmokos nesumokėjimo ar pavėluoto sumokėjimo sąlygos.
- 8.7. Draudiko ir Draudėjo susitarimu užstato deponavimo, mokėjimo bei grąžinimo sąlygos gali būti apibrėžtos laidavimo draudimo sutartyje pagal sutartas rašytines individualias sąlygas.

9. Draudėjo, Draudiko ir Užsakovo teisės ir pareigos laidavimo draudimo sutarties galiojimo metu

9.1. **Draudikas laidavimo draudimo sutarties galiojimo metu turi teisę:**

- 9.1.1. tikrinti Draudėjo pateiktų duomenų tikrumą, teisingumą;
- 9.1.2. įstatymų nustatyta tvarka naudoti Draudėjo duomenis; iš valstybės registų, bankų, teisėsaugos institucijų gauti papildomą informaciją, reikalingą nagrinėjant prašymą sudaryti draudimo sutartį; nustatant draudimo įmokų dydžius, vertinti anksčiau atsitikusius įvykius.
- 9.1.3. susipažinti su Sutarties ar Viešojo pirkimo dokumentais, jei yra gautas Užsakovo reikalavimas atlyginti žalą;
- 9.1.4. teikti Draudėjui nurodymus dėl žalos sumažinimo ar išvengimo, jei yra gautas Užsakovo reikalavimas atlyginti žalą;
- 9.1.5. savarankiškai tirti draudžiamąjį įvykio aplinkybes, jei yra gautas Užsakovo reikalavimas atlyginti žalą;
- 9.1.6. samdyti atitinkamus vertintojus, ekspertus ir kitus asmenis draudžiamąjį įvykio aplinkybėms tirti, jei yra gautas Užsakovo reikalavimas atlyginti žalą;
- 9.1.7. jei Draudėjui pareiškiamas ieškinys teisme, ne vėliau kaip per 5 dienas nuo Draudėjo pranešimo apie pareiškto ieškinį gavimo, reikalauti Draudėjo įgalioti Draudiko paskirtus asmenis atstovauti Draudėjo interesams teisme;

9.2. **Draudikas laidavimo draudimo sutarties galiojimo metu neturi teisės:**

- 9.2.1. išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs draudžiamąjį įvykio buvimu;
- 9.2.2. atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos.

9.3. **Draudėjas laidavimo draudimo sutarties galiojimo metu privalo:**

- 9.3.1. tinkamai vykdyti laidavimo draudimu užtikrintas prievoles ir draudimo sutarties sąlygas;
- 9.3.2. suteikti Draudikui jo prašomą informaciją apie laidavimo draudimu užtikrintos prievolės vykdymą, Draudėjo finansinę būklę;
- 9.3.3. pasikeitus aplinkybėms, kurios gali turėti ir/ar turi esminės įtakos draudimo rizikos padidėjimui, nedelsiant raštu informuoti Draudiką, net ir tuomet, kai tai įvyksta ne dėl Draudėjo kaltės. Draudimo rizikos padidėjimas ir kiti atvejai, dėl kurių iš esmės keičiasi draudimo sutarties aplinkybės, yra:
- duomenų, informacijos (apie Draudėją, Draudėjo veiklą, taip pat apie Draudėjo teisinio statuso pakeitimą, finansinę būklę, laidavimo draudimu užtikrintas prievoles ir t.t.), nurodytos Prašyme pasikeitimas;
 - Draudėjo ar Draudėjo veiklos finansiniai ar ūkiniai sunkumai/problemos, susijusios su Draudėjo negalėjimu ar kliūtimis vykdyti bet kokius savo priimtus įsipareigojimus;
 - kiti nenumatyti įvykiai, galintys apsunkinti Draudėjo prievolių įvykdymą;
- 9.3.4. atsitikus draudžiamajam įvykiui ar įvykiui, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, imtis visų protingų ir prieinamų priemonių žalai sumažinti.
- 9.3.5. atsitikus draudžiamajam įvykiui ar įvykiui, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, raštu apie jį pranešti Draudikui ir pateikti Draudiko reikalaujamus dokumentus bei su įvykiu susijusią informaciją;
- 9.3.6. Draudiko reikalavimu įgalioti Draudiko paskirtus asmenis atstovauti Draudėjo interesams teisme.

9.4. **Užsakovas turi teisę:**

- 9.4.1. laidavimo draudimo sutartyje nustatyta tvarka reikalauti išmokėti draudimo išmoką;
- 9.4.2. gauti informaciją apie draudžiamąjį įvykio tyrimo eigą.

9.5. **Užsakovas privalo:**

- 9.5.1. laidavimo draudimo sutarties sudarymo ir galiojimo metu suteikti Draudikui jo reikalaujamą informaciją apie Sutarties vykdymo eigą ir sąlygas, Sutarties vykdymo terminus ir pan.;
- 9.5.2. Draudėjui įvykdžius Sutartyje ar Pirkimo dokumentuose numatytus įsipareigojimus, raštu apie tai informuoti Draudiką ir jam pareikalavus grąžinti laidavimo draudimo rašto originalą;
- 9.5.3. Draudikui atlyginus Draudėjo Užsakovui padarytą žalą, pateikti patvirtinimą, kad Draudikas įvykdė prievolę ir įgijo regreso teisę. Užsakovas kartu privalo perduoti Draudikui visus Draudėjo įsipareigojimų nevykdymą įrodančius dokumentus.
- 9.5.4. atsitikus draudžiamajam įvykiui ar įvykiui, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, Užsakovas turi imtis jam prieinamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti bei veiksmų nuostolius galinčioms didinti ir/ar didinančioms priežastims šalinti, vykdyti Draudiko nurodymus, jei tokie buvo duoti.
- 9.5.5. pateikti Draudikui visus turimus ir/arba kuriuos jis turi teisę gauti įstatymų ar kitų teisės aktų nustatyta tvarka dokumentus ir informaciją apie draudžiamąjį įvykio arba įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, aplinkybes, pasekmes, būtinus nustatant draudžiamąjį įvykio faktą bei draudimo išmokos dydį.

9.6. **Užsakovas neprivalo:**

- 9.6.1. Draudėjui neįvykdžius savo įsipareigojimų pagal Sutartį ar Pirkimo dokumentus, pirmiausia nukreipti išieškojimą į Draudėjo turtą.
- 9.7. Kitos Draudiko, Draudėjo ir Užsakovo teisės bei pareigos draudimo sutarties galiojimo metu nustatytos šių Taisyklių Bendrosiose sąlygose.

10. Papildomo draudimo, dvigubo draudimo sąlygos

- 10.1. Draudėjas turi teisę papildomai apdrausti tas pačias prievoles, sudarydamas papildomą (-as) laidavimo draudimo sutartį (-is) dėl tų pačių prievolių įvykdymo su tuo pačiu ar kitu draudiku. Apie tokios (-ių) laidavimo draudimo sutarties (-ių) sudarymą Draudėjas privalo raštu informuoti Draudiką per 10 kalendorinių dienų nuo jos (jų) sudarymo dienos arba prieš sudarant laidavimo draudimo sutartį pagal šias Taisykles, jei tokia (-ios) papildoma laidavimo draudimo sutartis (-ys) jau buvo sudaryta (-os).
- 10.2. Įvykus draudžiamajam įvykiui ir nustatius, kad dėl tos pačios rizikos Draudėjas yra sudaręs laidavimo draudimo sutartis daugiau nei su vienu draudiku, draudimo išmoka mokama tokia tvarka:
- 10.2.1. jeigu nuostolio suma yra didesnė už bendrą galiojančių laidavimo draudimo sutarčių, sudarytų dėl tų pačių Draudėjo prievolių įvykdymo, draudimo sumą, draudimo išmoka, kurią turi išmokėti Draudikas, yra lygi draudimo sumai.
- 10.2.2. jeigu nuostolio suma yra mažesnė už bendrą galiojančių laidavimo draudimo sutarčių, sudarytų dėl tų pačių Draudėjo prievolių įvykdymo, draudimo sumą, draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekvienas draudikas, apskaičiuojama proporcingai kiekvieno draudiko prisilintai rizikai (draudimo sumai).

11. Pranešimų apie įvykį pateikimo tvarka

- 11.1. Teisę reikalauti, kad būtų išmokėta draudimo išmoka, turi Užsakovas. Draudikas turi teisę pareikšti Užsakovo reikalavimui visus atsikirtimus, kuriuos galėtų reikšti Draudėjas, jei ko kita nenustato laidavimo draudimo sutartis.
- 11.2. Kreipdamasis į Draudiką dėl draudimo išmokos išmokėjimo, Užsakovas privalo pateikti Draudikui šiuos dokumentus ar jų nuorašus:
 - 11.2.1. reikalavimą išmokėti pagal draudimo sutartį priklausančią draudimo išmoką, kuriame turi būti nurodyta, kurias Sutarties ar Pirkimo dokumentų sąlygas Draudėjas pažeidė ir kuriomis Sutarties ar Pirkimo dokumentų nuostatomis vadovaujantis turi būti išmokėtos Užsakovui pagal draudimo sutartį priklausančios pagrįstos draudimo išmokos;
 - 11.2.2. dokumentus, apibūdinančius laiduojamos (-ų) prievolės (-ių) neįvykdymo/netinkamo įvykdymo aplinkybes ir pasekmes;
 - 11.2.3. kitus dokumentus, kuriais pagrindžiamas Užsakovo patirtų tiesioginių nuostolių dydis.
- 11.3. Jeigu Užsakovas pareiškia ieškinį Draudikui, Draudikas privalo informuoti apie tai Draudėją raštu ir patraukti jį dalyvauti byloje.

12. Žalos ir draudimo išmokų nustatymo, apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarka

- 12.1. Žalos dydis nustatomas ir apskaičiuojamas bei draudimo išmoka mokama remiantis šių Taisyklių Bendrosiose sąlygose nustatyta tvarka bei atsižvelgiant į Užsakovo, Draudėjo pateiktus ir Draudiko iš kitų asmenų, įstaigų, įmonių ar organizacijų surinktus, gautus dokumentus apie draudžiamą įvykio aplinkybes, pasekmes, o taip pat atsižvelgiant į žalos atlyginimą reguliuojančias teisės normas bei laidavimo draudimo sutarties sąlygas.
- 12.2. Maksimali draudimo išmoka negali viršyti draudimo sumos.
- 12.3. Gavus reikalavimą mokėti draudimo išmoką pagal išduotą Užsakovui pirmo pareikalavimo laidavimo draudimo raštą (jei yra išduotas tokios rūšies laidavimo raštas), Draudikas gali atsisakyti mokėti draudimo išmoką tik tuo atveju, jeigu reikalavimas yra paremtas aiškia apgaule. Reikalavime mokėti Užsakovas privalo nurodyti, kurių iš Sutarties/Pirkimo dokumentų sąlygų Draudėjas pažeidė ir kurių Sutarties/Pirkimo dokumentų sąlygų Draudėjas neįvykdė ar jas įvykdė netinkamai. Draudikas, išmokėjęs draudimo išmoką pagal pirmo pareikalavimo laidavimo raštą, turi teisę raštu pareikalauti iš Užsakovo pateikti dokumentus, patvirtinančius, kad Draudėjas neįvykdė ar netinkamai įvykdė Sutarties ar Pirkimo dokumentų prievolės. Paašikėjus, kad nepagrįstai pagal Užsakovo reikalavimą buvo sumokėta draudimo išmoka, Draudikas turi teisę kreiptis į Užsakovą dėl išmokos sugrąžinimo arba kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Šis punktas netaikomas ne pirmo pareikalavimo (įprastiniams) laidavimo draudimo raštams.
- 12.4. Jei yra nustatoma, kad dėl nuostolių atsiradimo Užsakovui yra kaltas ir Užsakovas ir/ar tretieji asmenys, tai draudimo išmoka mažinama proporcingai Užsakovo ir/ar trečiųjų asmenų, už kurių prievolių įvykdymą Draudėjas, remiantis Sutarties/teisės aktų nuostatomis, neatsako, kaltei.
- 12.5. Draudikas turi teisę atidėti sprendimo dėl draudimo išmokos mokėjimo ar nemokėjimo priėmimą šių Taisyklių Bendrosiose sąlygose nustatytais atvejais bei:
 - 12.5.1. iki Užsakovas pateiks draudžiamą įvykio faktą, aplinkybes, pasekmes ir nuostolio dydį pagrindžiančius dokumentus (išskyrus atvejį, kai Užsakovas pareiškia reikalavimą mokėti draudimo išmoką pagal pirmo pareikalavimo laidavimo draudimo raštą);
 - 12.5.2. iki ikiteisminio tyrimo, teismo proceso, susijusio su draudžiamuoju įvykiu, pabaigos.
- 12.6. Išmokėjęs Užsakovui draudimo išmoką už neįvykdytą Draudėjo prievolę, Draudikas perima atgręžtinio reikalavimo teisę dėl išmokėtų sumų į Draudėją. Užsakovas privalo pateikti Draudikui visus dokumentus, reikalingus atgręžtinio reikalavimo (regreso) teisei pagrįsti.
- 12.7. Draudikui išmokėjęs draudimo išmoką Užsakovui už neįvykdytą Draudėjo prievolę, už kurią buvo laiduota, Draudėjas įsipareigoja neginčyti tvarka per 5 darbo dienas nuo Draudiko pirmo raštiško pareikalavimo gavimo grąžinti sumokėtos draudimo išmokos dydžio pinigų sumą Draudikui.
- 12.8. Pavėlavęs atsiskaityti su Draudiku, Draudėjas privalo sumokėti 0,02 proc. dydžio delspinigius nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną. Delspinigių sumokėjimas neatleidžia Draudėjo nuo pareigos grąžinti skolą. Draudėjo likvidavimo, reorganizavimo atveju jo įsipareigojimai pagal laidavimo draudimo sutartį pereina Draudėjo teisių ir pareigų perėmėjui.
- 12.9. Draudikui išmokėjęs draudimo išmoką už neįvykdytą Draudėjo prievolę, Draudikas turi teisę papildomai reikalauti iš Draudėjo atlyginti visus su laidavimu (žalos administravimu) susijusius nuostolius/išlaidas.
- 12.10. Jei įvykis yra draudžiamasis, o laidavimo draudimo sutarties šalys ir Užsakovas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Užsakovo pareidavimu Draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
- 12.11. Tais atvejais, kai dalį nuostolių Užsakovui atlygina Draudėjas, draudimo išmoka negali būti didesnė nei skirtumas tarp nustatytos žalos ir Draudėjo atlygintos sumos.
- 12.12. Kai Draudikas išmoka draudimo išmoką, lygią draudimo sumos daliai, Draudiko prievolė lieka galioti iki laidavimo draudimo sutarties termino pabaigos likusiai draudimo sumos daliai.

13. Draudimo išmokos mažinimo ir nemokėjimo atvejai

- 13.1. Draudimo išmoka gali būti mažinama šių Taisyklių Bendrosiose sąlygose nustatytais atvejais bei:
 - 13.1.1. jei Užsakovui Draudėjas dalinai atlygino nuostolius. Tokiu atveju išmoka mažinama ta pinigų suma, kuria Draudėjas pats atlygino nuostolius Užsakovui;
 - 13.1.2. jei Draudėjas neatlieka arba netinkamai atlieka bent vieną iš jo pareigų, numatytų Taisyklių II dalies „Sutartinių prievolių laidavimo draudimo sąlygos“ 9.3.2. – 9.3.5. punktuose;
 - 13.1.3. jei Draudėjas arba su juo susiję asmenys nesiėmė visų priemonių protingų priemonių nuostoliams sumažinti ar išvengti.
 - 13.1.4. jei Užsakovas neatlieka arba netinkamai atlieka bent vieną iš jo pareigų, numatytų Taisyklių II dalies „Sutartinių prievolių laidavimo draudimo sąlygos“ 9.5.1, 9.5.4. ar 9.5.5. punktuose.
- 13.2. Draudimo išmoka yra nemokama:
 - 13.2.1. jei Draudėjas arba su juo susiję asmenys sąmoningai nesiėmė visų priemonių protingų priemonių nuostoliams sumažinti ar išvengti.
 - 13.2.2. jei Užsakovas atsisakė savo reikalavimo teisės Draudėjui;
 - 13.2.3. jei laidavimo draudimo sutartis sudaryta po įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, arba po draudžiamą įvykį;
 - 13.2.4. jei Užsakovui Draudėjas visiškai atlygino nuostolius;
 - 13.2.5. kitais laidavimo draudimo sutartyje ar įstatymuose nustatytais atvejais.